

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 29 lipca 2013 r.

DOLIS/DEC-790/13/48011,48016,48018

dot.

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani J.S. oraz Państwa I. i B.S., przedstawicieli ustawowych ich małoletniej córki, A.S., na przetwarzanie danych osobowych Pani J.S. oraz A.S. przez Burmistrza Miasta i Gminy T.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Państwa I. i B.S., zwanych dalej Skarżącymi, w przedmiocie naruszenia przetwarzania danych osobowych ich córek, A. i J.S., dla których są przedstawicielami ustawowymi, przez Burmistrza Miasta i Gminy T., zwanego dalej Burmistrzem.

Skarżący wnieśli o podjęcie postępowania kontrolnego w trybie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Skarżący podkreślili, iż cyt.: „(...) organ podatkowy w uzasadnieniu swojego postanowienia użył danych osobowych naszych [Skarżących] nieletnich córek, a w szczególności podał imię i nazwisko oraz daty urodzenia oraz wskazał miejsce zamieszkania tj. A.S. ur. [...] oraz córki J.S. urodzonej [...] (...) Pragniemy zauważyć, iż w zakresie tego postępowania podatkowego nasze [Skarżących] córki nie są podmiotem praw i obowiązków związanych z tym postępowaniem podatkowym ponieważ są niepełnoletnie i nie mają żadnego tytułu prawnego w zakresie obowiązku podatkowego. Burmistrz będący dysponentem danych osobowych moich [Skarżących] córek tj. aktów urodzenia, adresów meldunkowych użył ich w naszej [Skarżących] ocenie całkowicie bezpodstawnie i z naruszeniem dyspozycji art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. (...) Działanie takie uważam [Skarżący uważają] za naruszające dobra prawnie chronione zarówno mojej

[Skarżących] rodziny jak również moich [Skarżących] dzieci. (...) Burmistrz w naszej [Skarżących] ocenie wykorzystał więc zbiory danych osobowych gromadzonych w Gminie do celów sprzecznych z ich gromadzeniem oraz użył ich bez podstawy prawnej. (...)”. [pisownia cytatów zgodna z oryginałem – przypisek GIODO]

W toku przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej – GIODO) ustalił następujący stan faktyczny:

1. W dniu [...] Burmistrz Miasta i Gminy T. wydał postanowienie (znak: [...]), mocą którego wszczął z urzędu wobec Państwa I. i B.S. postępowanie podatkowe w sprawie naliczenia podatku rolnego i podatku od nieruchomości za grunty oraz budynki stanowiące ich własność. Postępowanie to zostało wszczęte w związku z wątpliwością organu co do prawidłowości informacji podatkowej, złożonej przez Skarżących w dniu [...], w sprawie podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego w zakresie dotyczącym ich miejsca zamieszkania.
2. W ww. postanowieniu wskazane zostało, że cyt.: „(...) podatnicy I.S. i B.S., pomimo że są zameldowani w miejscowości D., zamieszkują w miejscowości G., [...] (...) Organ uzasadnia swoje stanowisko, że Państwo I. i B.S. pracują na terenie gminy T. w miejscowości G. prowadząc tam działalność gospodarczą (...) Ponadto w G. przy [...] są właścicielami nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, w którym do [...] zameldowani byli na pobyt stały, a obecnie od [...] do [...] zameldowani są tam na okres czasowy. W miejscu tym przez cały czas zameldowane są na pobyt stały nieletnie dzieci Państwa I. i B.S. tj. A.S. ur. [...] oraz J.S. ur. [...]. Zameldowanie I. i B.S. na tak długi czas określony oraz ich dzieci na pobyt w miejscowości G. potwierdza, że Państwo S. mieszkają i przebywają stale razem z dziećmi opiekując się nimi w domu w G. oraz że w tym miejscu koncentrują swoje funkcje życiowe. (...)”. Jednocześnie postanowieniem tym Burmistrz wezwał Skarżących do cyt.: „(...) korekty informacji w sprawie podatku rolnego i w sprawie podatku rolnego, poprzez wskazanie prawidłowego miejsca zamieszkania (...)”.
3. Burmistrz w swoich wyjaśnieniach złożonych Generalnemu Inspektorowi wskazał, że cyt.: „(...) organ celem wyjaśnienia podatnikom kwestii związanych z prawidłowym określeniem »miejsca zamieszkania« dla celów podatkowych, w uzasadnieniu przedmiotowego postanowienia wyjaśnił, że miejsce zameldowania nie jest jednoznaczne z miejscem zamieszkania i wskazał na elementy, które potwierdzają w ocenie organu, że ich prawidłowe miejsce zamieszkania dla celów podatkowych to miejscowość G. Gm. T.. Jednym z takich elementów był fakt zameldowania niepełnoletnich córek Państwa S. w miejscowości G. (...) posłużenie się danymi osobowymi córek Państwa S. na potrzeby toczącego się postępowania podatkowego było w pełni zgodne z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa i nie naruszało przepisów ustawy o ochronie danych osobowych (...) organ podatkowy ma możliwość, a nawet obowiązek wykorzystywać w prowadzonych postępowaniach fakty powszechnie znane oraz fakty znane organowi podatkowemu z urzędu, zgodnie z art. 187 § 3 Ordynacji podatkowej, który stanowi, że fakty powszechnie znane oraz fakty znane

organowi podatkowemu z urzędu nie wymagają dowodu, przy czym fakty znane organowi podatkowemu z urzędu należy zakomunikować stronie. (...) Organ wyjaśnia, że fakty związane z zameldowaniem niepełnoletnich dzieci państwa S. są znane organowi z urzędu. Pochodzą one ze zbioru meldunkowego ludności - »Ewidencja ludności i dowodów osobistych«, którym administruje organ – Burmistrz Miasta i Gminy T., w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych. (...) Wskazać w tym miejscu należy, że fakty znane organowi z urzędu to wszelkie okoliczności, które wynikają ze zbiorów dokumentacji będącej w jego posiadaniu, co uprawniało do posłużenia się danymi znajdującymi się w zbiorze ewidencji ludności. (...) Wyjaśnić również należy, że na skutek rozpatrzenia całego materiału dowodowego zebranego w sprawie, w świetle złożonych przez Państwo S. wyjaśnień w piśmie z dnia [...], organ w konsekwencji uznał za właściwe dla celów podatkowych jako miejsce zamieszkania podatników, miejscowość D. gm. M. (...)

W dniu [...] do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Pani J.S., w którym wniosła o cyt.: „(...) dopuszczenie mnie [Pani J.S.] do tego postępowania na prawach strony w związku z osiągnięciem pełnoletniości w dniu [...]”. [pisownia oryginalna – przypisek GIODO]

Ponadto pismem z dnia [...] Skarżący wnieśli o zbadanie sprawy publikacji artykułu pod tytułem „GIODO przesłuchał burmistrza”, w Gazecie W. w dniu [...] (nr wydania [...]) oraz udostępnienia ich danych podczas sesji Rady Miejskiej w T. z dnia [...]. W powyższym zakresie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął i prowadzi odrębne postępowanie pod sygnaturą [...].

W tym stanie faktycznym, po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego, GIODO zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przez przetwarzanie danych osobowych w myśl art. 7 pkt 2 ustawy rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na tych danych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Przy przetwarzaniu dane osobowe powinny być należycie zabezpieczone. Ustawa określa również obowiązki administratora danych osobowych, do których należy przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie. Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania danych osób fizycznych, w tym ich udostępniania, jest art. 23 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek taksatywnie wskazanych w tym przepisie. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt

2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy, na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Katalog przesłanek wymienionych w art. 23 ww. aktu prawnego jest zamknięty. Każda z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, że przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Przedmiotem postępowania administracyjnego przeprowadzonego w niniejszej sprawie jest przetwarzanie danych osobowych córek Skarżących - Pani J.S. oraz A.S., przez Burmistrza Miasta i Gminy T., tj. legalność dostępu Burmistrza do danych osobowych córek Skarżących, a następnie wykorzystanie tych danych w zakresie imienia i nazwiska, daty urodzenia i adresu zameldowania, do prowadzonego przez niego postępowania podatkowego wobec Skarżących.

Podstawą przetwarzania danych osobowych córek Skarżących przez Burmistrza, jako organ podatkowy, jest art. 122 i art. 187 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.), zwanej dalej Ordynacją podatkową. Stosownie do dyspozycji zawartej w ww. przepisach w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym, zaś organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy. W związku z tym organ podatkowy zabiega w postępowaniu o udowodnienie każdego faktu za pomocą wszystkich dostępnych środków i źródeł dowodowych, by wydać stosowne orzeczenie. Z zasadami oficjalności i zupełności postępowania dowodowego wiąże się obowiązek wyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz zebrania materiału dowodowego z urzędu. Nie powinno mieć zatem znaczenia, czy podejmowane czynności dowodowe służą udowodnieniu okoliczności korzystnych dla strony postępowania, czy przeciwnie – pozwalają na podjęcie rozstrzygnięcia dla niej niekorzystnego. Nakaz uwzględniania zarówno okoliczności korzystnych, jak i niekorzystnych dla strony jest oczywistym przejawem konieczności działania organów podatkowych w sposób obiektywny (tak: R. Dowgier, L. Etel, C. Kosikowski, P. Pietrasz, M. Popławski, S. Presnarowicz, *Ordynacja podatkowa. Komentarz.*, LEX, 2011, komentarz do art. 187).

Podobne stanowisko prezentują w tej sprawie sądy administracyjne. Warto przywołać wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 9 czerwca 2009 r. (sygn. akt I SA/Wr 135/09) zgodnie z którym cyt.: „(...) Artykuł 187 o.p. nakazuje organowi podatkowemu zebranie i w sposób wyczerpujący rozpatrzenie materiału dowodowego. Materiał dowodowy jest zupełny, jeśli zebrano i rozpatrzono wszystkie dowody, przeprowadzono wnioski dowodowe, a udowodniony stan faktyczny stanowi pełną, spójną i logiczną całość (...)” oraz wyrok WSA w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2007 r. (sygn. akt I SA/Sz 455/07) cyt.: „(...) Niezaprzeczalne jest uprawnienie organu do swobodnej oceny dowodów, jednakże swoją ocenę w tej mierze organ obowiązany jest oprzeć na przekonujących podstawach. Organ podatkowy obowiązany jest rozpatrzyć nie tylko poszczególne dowody z osobna,

ale wszystkie dowody we wzajemnej łączności kierując się wiedzą, zasadami doświadczenia życiowego i prawidłami logiki (...).”

W przedmiotowej sprawie Burmistrz w celu zebrania wszelkich informacji mających na celu ustalenie miejsca zamieszkania Skarżących wykorzystał fakty znane mu z urzędu, tj. informacje dotyczące córek Skarżących. Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 187 Ordynacji podatkowej – fakty znane organowi podatkowemu z urzędu należy zakomunikować stronie. Owo zakomunikowanie winno nastąpić jeszcze przed wydaniem decyzji. Fakty znane organowi podatkowemu z urzędu to wszelkie okoliczności, które wynikają ze zbiorów dokumentacji będącej w jego posiadaniu. (tak: R. Dowgier, L. Etel, C. Kosikowski, P. Pietrasz, M. Popławski, S. Presnarowicz, *Ordynacja podatkowa. Komentarz.*, LEX, 2011, komentarz do art. 187). Ponadto należy podkreślić, iż dowód stanowiący fakt znany organowi podatkowemu z urzędu w postaci danych osobowych córek Skarżących zostały zakomunikowane Skarżącym w spornym postanowieniu z dnia [...]. Jednocześnie wskazać należy, że na skutek rozpatrzenia przez Burmistrza całego materiału dowodowego, organ w decyzji z dnia [...] uznał za właściwie wskazane w informacji podatkowej przez Skarżących ich miejsce zamieszkania.

Zaakcentować również należy, że dane osobowe córek Skarżących pozyskane zostały ze zbioru meldunkowego ludności „Ewidencja ludności i dowodów osobistych”, którym administruje organ – Burmistrz Miasta i Gminy T., stosownie do przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993 z późn. zm.), zaś dane zawarte w tego typu zbiorach mogą być pozyskiwane przez inne podmioty dla potrzeb prowadzonych przez nie postępowań. W przedmiotowej sprawie Burmistrz wykorzystał dane znane mu z urzędu.

Ponadto podkreślić należy, iż w niniejszym postępowaniu rozpatrywana jest wyłącznie kwestia legalności przetwarzania danych osobowych córek Skarżących, nie zaś kwestia istnienia bądź nieistnienia podstaw do wszczęcia przez Burmistrza, jako organ podatkowy, postępowania w stosunku do Skarżących. Bezsporny jest fakt, że Burmistrz na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy, jako organ podatkowy oraz administrator danych osobowych, miał prawo wykorzystać w toku prowadzonego postępowania dane osobowe córek Skarżących jako fakty znane mu z urzędu.

Na marginesie odnosząc się do wniosku Skarżących o uzupełnienie materiału dowodowego o cyt.: „(...) 1. Dodatkowe wyjaśnienia Burmistrza Miasta i gminy T., w zakresie wskazania osoby, która wydała polecenie przekazania danych wrażliwych naszych [Skarżących] dzieci z referatu ewidencji ludności do referatu podatkowego ze wskazaniem jacy pracownicy Urzędu zapoznawali się z tymi danymi osobowymi i wskazanie celu w jakim dane te zostały przetworzone, 2. Wskazanie jednoznacznych podstaw prawnych przez Burmistrza Miasta i Gminy T. skorzystania w postępowaniu podatkowym z danych niepełnoletnich dzieci, które nie były stroną tego postępowania, 3. Zobowiązanie Burmistrza Miasta i Gminy T. do przedłożenia upoważnień z okresu [...] i wcześniejszego związanego ze wszczęciem postępowania podatkowego w stosunku do wnioskodawców pracowników Referatu Ewidencji Ludności i Referatu podatkowego Urzędu Miejskiego T., a w przypadku ich braku złożenia wyjaśnień w tym zakresie, 4. Zobowiązanie Burmistrza do przedłożenia dokumentów ustrojowych ukazujących wdrożoną politykę bezpieczeństwa ochrony danych osobowych w Urzędzie Gminy T. oraz zasad jego przestrzegania przez osoby zobowiązane, a w przypadku braku takich dokumentów złożenia wyjaśnień w tym

przedmiocie. (...)”, wskazać należy, iż ww. okoliczności pozostają poza przedmiotem niniejszego postępowania i nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, natomiast stosownie do art. 78 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), żądanie strony dotyczące przeprowadzenia dowodu należy uwzględnić, jeżeli przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy. Zatem wniosek Skarżących nie zasługuje na uwzględnienie.

W tym stanie faktycznym i prawnym GIODO rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.